OMGEVINGSVISIE
GEMEENTE WIJK BIJ DUURSTEDE

gemeente Wijk bij Duurstede

BUREAU NIEUWE GRACHT
stedenbouw & landschap

Waarom een Omgevingsvisie?

Hoe ziet de gemeente Wijk bij Duurstede er in 2040 uit? Is er meer groen, of zijn er juist meer huizen, wegen en bedrijven? En hoe gaan we om met uitdagingen als klimaatverandering, de energievraag en vergrijzing? Om ervoor te zorgen dat we ook in 2040 nog prettig kunnen wonen, werken, recreëren en oog houden voor de natuur en identiteit van onze gemeente is het nodig daar nu alvast over na te denken. Dat doen we met de Omgevingsvisie.

In deze brochure vindt u een samenvatting van de Omgevingsvisie gemeente Wijk bij Duurstede. Meer weten? Scan de QR-code.

Wat is een Omgevingsvisie?

Een Omgevingsvisie beschrijft hoe we graag willen dat de gemeente er in de toekomst uitziet. Ook geeft de visie aan welke keuzes daar bij horen. Zo kunnen we inspelen op bestaande en nieuwe opgaven die op ons af komen. In de Omgevingsvisie komt bijvoorbeeld te staan op welke plekken de gemeente Wijk bij Duurstede woningen wil bouwen. En hoe we ervoor gaan zorgen dat iedereen op een prettige manier kan wandelen en fietsen in het buitengebied.

In de Omgevingsvisie gemeente Wijk bij Duurstede kijken we vooruit tot 2040.

De belangrijkste opgaven voor de gemeente Wijk bij Duurstede

In de Omgevingsvisie zijn de belangrijkste opgaven waar de gemeente Wijk bij Duurstede voor staat in beeld gebracht. Het gaat dan onder andere om het realiseren van meer betaalbare woningen, met name voor starters en ouderen. Daarnaast willen we verouderde wijken en buurten verbeteren en zodanig inrichten dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Ook is het belangrijk dat de buitenruimte in de gemeente zodanig is ingericht dat mensen gezond kunnen leven en worden uitgenodigd om te bewegen.

Tegelijkertijd willen we inspelen op klimaatverandering, de natuur en de biodiversiteit versterken en de landbouw toekomstbestendig maken. Daarnaast wil de gemeente inzetten op duurzame energie, behoud van zorgvoorzieningen en het verbeteren van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid. En misschien nog wel het belangrijkste: bij dit alles willen we de identiteit van de gemeente behouden en versterken.

In de Atlas gemeente Wijk bij Duurstede is een compleet overzicht van de opgaven te vinden.

Participatie

Tijdens het opstellen van de Omgevingsvisie heeft veel overleg plaatsgevonden met inwoners en andere belanghebbenden. Er zijn onder andere bewonersavonden en werksessies met andere belanghebbende georganiseerd. In totaal hebben meer dan 600 mensen meegedacht over de Omgevingsvisie.

HOOFDKEUZES

Op de volgende bladzijde benoemen we de belangrijkste hoofdkeuzes die in de Omgevingsvisie worden gemaakt. Daarmee spelen we in op de opgaven die hierboven zijn beschreven. Met deze hoofdkeuzes zetten we op hoofdlijnen de koers uit voor de leef- en werkomgeving van mensen, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Dat doen we voor de middellange termijn, tot ongeveer 2040.

Algemene hoofdkeuze: we zijn zuinig op de unieke identiteit van de kernen en deelgebieden in het buitengebied. Cultuurhistorische waarden en karakteristieke landschappen zijn bepalend bij ruimtelijke keuzes.

Hoofdkeuze 1: om de gemeente vitaal te houden bouwen we vooral betaalbare woningen voor ouderen, jonge starters en mensen die zorg nodig hebben. Zorg en ondersteuning organiseren we zo dicht mogelijk bij de mensen (in en direct rond de drie kernen).

Hoofdkeuze 2: we bevorderen gezond leven, door het groene karakter van het buitengebied te behouden en te versterken en door te investeren in inclusieve, leefbare woonwijken in de kernen.

Hoofdkeuze 3: we versterken de biodiversiteit door natuurgebieden te verbinden, landschapselementen te herstellen en natuurinclusieve inrichting te stimuleren – zowel in het buitengebied als binnen de kernen. We streven naar een basiskwaliteit natuur in de hele gemeente.

Hoofdkeuze 4: we kiezen voor het behouden van de aanwezige voorzieningen in de kernen door voorzieningen te concentreren op een beperkt aantal goed bereikbare plekken. In het buitengebied zijn in beperkte mate voorzieningen inpasbaar.

Hoofdkeuze 5: we kiezen voor economische ontwikkeling en behoud van werkgelegenheid. We bieden ruimte aan lokale ondernemers en bedrijvigheid. Grote of overlast gevende bedrijven uit de kleine(re) kernen en het buitengebied verhuizen naar bedrijventerrein Broekweg-Langshaven. We kiezen voor een duurzame toekomst voor de landbouw, met waar nodig extensivering en verbreding.

Hoofdkeuze 6: we stimuleren wandelen, fietsen en openbaar vervoer, zodat er betere alternatieven voor de auto ontstaan. Daarmee stimuleren we gezond gedrag en kan de druk op de hoofdwegen afnemen. Tegelijkertijd zetten we in op het verbeteren van de verkeersveiligheid in het buitengebied.

Hoofdkeuze 7: we gaan de belangrijkste recreatieve bestemmingen binnen de gemeente beter benutten en uitdragen, met oog voor de rust in de natuur. We stemmen de invulling van de binnenstad van Wijk bij Duurstede beter af op toerisme en het aantrekken van dagjesmensen.

Hoofdkeuze 8: hittestress, wateroverlast en droogte vragen om actie in zowel de kernen als het buitengebied. We werken aan een robuust watersysteem, vergroening van routes en woongebieden die aangepast zijn aan een veranderend klimaat. Voor keuzes rond het grootschalig opwekken van energie in het buitengebied is de lopende provinciale verkenning leidend.

Hoofdkeuze 9: we willen de milieukwaliteit binnen de gemeente op orde houden. Voor geluid hanteren we in nieuwe uitbreidingen en bij initiatieven hogere normen dan wettelijk noodzakelijk is, mits dit leidt tot een haalbaar plan.

TOEKOMSTBEELDEN

Karakteristieke deelgebieden

In deze Omgevingsvisie worden binnen de gemeente acht deelgebieden onderscheiden. De drie kernen binnen de gemeente vormen de eerste drie deelgebieden. De andere vijf deelgebieden liggen in het buitengebied. In totaal gaat het om de volgende deelgebieden:

1. Wijk bij Duurstede
2. Cothen
3. Langbroek
4. Het Langbroekerweteringgebied
5. Het noordelijke deel van de oeverwallen langs de Kromme Rijn
6. Het zuidelijke deel van de oeverwallen langs de Kromme Rijn Zuid
7. Wijkerbroek
8. De Nederrijn / Lek en de uiterwaarden

Hierna worden per deelgebied de belangrijkste ruimtelijke keuzes beschreven. De complete kaarten met legenda zijn online te vinden. Scan hiervoor de QR-code op de voorzijde van deze brochure.

Wijk bij Duurstede

Wijk bij Duurstede ontwikkelt zich de komende jaren als een groene, klimaatadaptieve en duurzame stad met een sterke verbinding met het water. De stad stimuleert wandelen en fietsen, beperkt autoverkeer in het centrum en versterkt de recreatieve waarde van het rivierfront. In onder andere De Geer III worden in totaal zo'n 950 woningen gebouwd. Groene structuren worden verbonden en voorzieningen blijven dichtbij en goed bereikbaar. Bedrijventerrein Broekweg-Langshaven wordt uitgebreid en verduurzaamd.

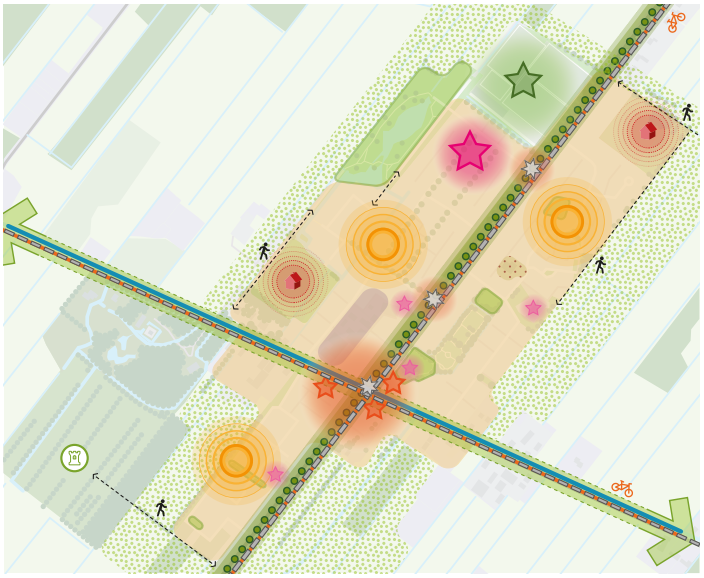

Cothen

Het dorpse karakter van Cothen blijft behouden. Voorzieningen worden geconcentreerd op centrale plekken voor betere bereikbaarheid en samenwerking. Er worden ca. 200 nieuwe woningen gebouwd in en/of rond het dorp. Kleinschalige bedrijvigheid blijft welkom, grote bedrijven worden verplaatst naar Broekweg-Langshaven. Waar mogelijk wordt het contact met de Kromme Rijn hersteld. Fietsen en wandelen worden gestimuleerd en de verkeersveiligheid wordt op enkele plekken verbeterd. Ook wordt het dorp groener en klimaatbestendiger ingericht.

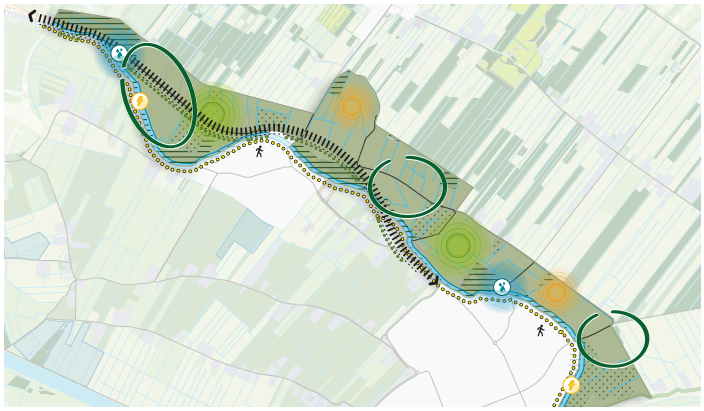
Langbroek

Langbroek blijft een kleinschalig, landelijk dorp met ruimte voor bescheiden groei. Tot 2030 is er behoefte aan ca. 100 woningen. Inbreiding heeft daarbij de voorkeur. Op termijn zijn kleinschalige uitbreidingen mogelijk. Werken en wonen worden waar mogelijk gecombineerd, waarbij grootschalige bedrijven elders worden ondergebracht. Er wordt ingezet op het aanleggen van nieuwe ommetjes in en om het dorp en het versterken van de groene kwaliteiten. Voorzieningen blijven geconcentreerd rond dorpshuis De Toekomst en het oude dorpshart. Ook wordt de verkeersveiligheid, vooral langs de N227, verbeterd. De bebouwde omgeving verduurzaamt stapsgewijs, met behoud van het authentieke, landelijke karakter van het dorp.

Langbroekerweteringgebied

Het Langbroekerweteringgebied ontwikkelt zich tot een gebied waar natuur, landbouw, recreatie en cultuurhistorie elkaar versterken. De historische verkaveling, de kastelenzone en de essenhakhoutzone blijven leidend bij ruimtelijke keuzes. Er komt meer ruimte voor natuurinclusieve landbouw en herstel van landschapselementen. We zetten in op herstel van biodiversiteit via kleinschalige natuurontwikkeling en ecologische verbindingen. Daarnaast wordt de verkeersveiligheid verbeterd en wordt ingezet op een vrijliggend fietspad richting Doorn/Leersum. Woningbouw is beperkt mogelijk.

Oeverwal Kromme Rijn Zuid

Het zuidelijke deel van de oeverwallen langs de Kromme Rijn blijft een kerngebied voor landbouw, met fruitteelt als belangrijkste functie. Cultuurhistorisch waardevolle landschapsstructuren blijven behouden. Natuurontwikkeling richt zich vooral op kleinschalige landschapselementen. Waterbuffering wordt onderzocht, bij voorkeur in combinatie met andere functies. Er is ruimte voor een beperkt aantal recreatieve clusters, gekoppeld aan agrarische ondernemingen en er wordt ingezet op een snelfietsroute langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Daarnaast is circulaire landbouw een aandachtspunt in dit gebied.

Rivier en uiterwaarden

De uiterwaarden langs de Nederrijn en Lek vormen een kerngebied voor natuur, met ruimte voor extensieve recreatie en landbouw. Er wordt gewerkt aan een aaneengesloten lint van natuurgebieden, herstel van rivierdynamiek en behoud van een gevarieerd landschap. Recreatie wordt geconcentreerd rond het centrum van Wijk bij Duurstede; in de overige delen van het gebied staat de natuur voorop. De fietsveiligheid op de dijken wordt verbeterd. I.v.m. klimaatverandering wordt water zo lang mogelijk vastgehouden.

Oeverwal Kromme Rijn Noord

In Oeverwal Kromme Rijn Noord zijn landbouw en natuur ruimtelijk gescheiden: natuur langs de rivier, landbouw in het noorden. Bij verdere ontwikkling wordt de kenmerkende blokverkaveling gehandhaafd. Er wordt gewerkt aan een aaneengesloten ecologische verbinding langs de rivier. De Kromme Rijn wordt ontwikkeld als recreatieve drager. Daarnaast willen we de veiligheid en de doorstroming op de N229 verbeteren, o.a. door te verkennen of de snelheid terug kan naar 60 km per uur. De mogelijkheden voor warmtewinning uit rivierwater worden onderzocht.

Wijkerbroek

Wijkerbroek blijft ook in de toekomst een kerngebied voor de landbouw. Er wordt ingezet op het behouden van contrasten in landschap en verkaveling. Natuurontwikkeling richt zich op het in stand houden van natuurwaarden op kleine schaal. Daarnaast is het belangrijk om water vast te houden vanwege wegzijging naar het kanaal. Er zijn kansen voor kleinschalige verblijfsrecreatie. Fietsroutes worden versterkt en veiliger gemaaktl. Grootschalige energieopwekking, zoals door wind en door warmtewinning uit het kanaal, worden onderzocht in een provinciale verkenning.

